

HET HARINGVLIET

Karpervissen op de grens van zoet en zout

Aan het immense Haringvliet zijn juist de ondieptes 's winters vaak het meest productief.

Het Haringvliet is met ruim 10.000 hectare een tot de verbeelding sprekende slok water. Maar wat zwemt hier aan karper en hoe pak je deze 'afvoerput' van Maas en Waal nou het beste aan? Voor het antwoord gingen we op pad met 'local' Lex Cuyten. Hij heeft aan deze binnenzee duizenden praktijkuren op zijn naam staan.

TEKST RAYMOND HAKKERT FOTOGRAFIE SANDER BOER

Het is eind november als Lex met een tot de nok toe gevulde rubberboot aan de immense binnenzee staat te wachten. Om zijn stek te bereiken moet er eerst 20 minuten worden gevaren. Gelukkig valt de golfslag vandaag reuze mee. Dat

het hier echter ook flink kan spoken, geloven we direct. "Je moet hier soms echt tot het gaatje willen gaan, anders kun je beter niet aan het Haringvliet beginnen", meent Lex. In de wintermaanden doorvissen hoort daar ook bij. "De meeste karpervissers

zetten tegen het einde van de herfst de spullen in het vet. Op dat moment geef ik graag nog wat gas bij. In de winter kun je hier op de juiste plekken namelijk erg goed karper vangen. Weet

je een winterverblijfplaats te vinden, dan zit je op goud."

ONDIEP

Zijn visgerei staat er nog – Lex heeft zijn sessie kort onderbroken om ons op te pikken – als we op de stek aankomen. "Dat is het mooie van ver weg van de bewoonde wereld vissen." Het water dat zich voor zijn kampement uitstrekt, oogt vrij ondiep: de zilverreigers wandelen met gemak over de zandbanken. "Veel karpervissers denken in de winter standaard diep te moeten vissen, terwijl een plek met rust en goede beschutting dan volgens mij belangrijker is. Op deze plek overwintert de karper bijvoorbeeld veelal in geulen die door de ondieptes heen meanderen. Die geulen zijn ontstaan door de getijdenstroming en herbergen in de wintermaanden vaak veel karper.

STRATEGISCH

Nadat Lex zijn hengels opnieuw heeft ingegooid, haalt hij uit een bewaarzak de vangst van een paar uur eerder. De robuuste Haringvlietschub wordt op de foto vastgelegd en knalt bij het terugzetten direct woest weg.

Lex met de Haringvlietschub die hij ving vlak voor de aankomst van de reporter en fotograaf.

Lex geeft de voorkeur aan harde, zoete boilies van 22 tot 28 mm. Ook met voorvoeren.

“Deze ondiepe stekken bevis ik niet alleen in de koudere maanden. Het zijn plekken waar altijd wel karper lijkt te vertoeven. Veel vissen hier zijn toch vooral ‘kantazers’. Met name rond de paai (eind april, mei) en in de winter liggen ze hier vaak massaal.” De vaargeulen en kuilen zijn andere goede stekken die Lex tipt. “Die liggen soms wat

verder van de kant verwijderd en zijn dus alleen vanuit een degelijke kajuitboot te bevisen. Het mooiste is een strategische stek te vinden waar je met drie hengels kunt vissen. Eén in de vaargeul, eentje richting een ondiepe plaat en eentje nabij een dammetje van basaltkeien dat onder water mooi doorloopt. Alles tussen de 1 en maximaal 5

WAT ZWEMT ER IN HET HARINGVLIED?

Alle Nederlandse zoetwatervissen komen in het Haringvliet voor. Wat daarbij opvalt, is dat alles hier gemiddeld vrij groot wordt. Zo staat het water bij de roofvissers bekend om de kapitale baarzen, snoeken en snoekbaarzen. Maar ook om haar kolossale windes en brasems.

En omdat er via de Haringvlietssluisen een semi-open verbinding is met de Noordzee, kom je er ook soorten als fint, bot, harder en zeeforel tegen. Voor wat betreft het karperbestand vormen schubkarpers van gemiddeld 10 tot 12 kg de hoofdmoot, met uitschieters tot dik over de 40 pond. Spiegelkarpers zijn wat zeldzamer, al komt daar verandering in. Zo is er in november 2013 – dankzij het SpiegelKarperProject (SKP) Benedenrivieren – al 1800 kg spiegelkarper uitgezet in het Haringvliet en de aangetakte rivieren. Ook de komende jaren worden hier nog de nodige grootschalige spiegelkarperuitzettingen gedaan, dankzij Sportvisserij Zuidwest Nederland (financier) en De Karper Sportvisserij Nederland (De KSN), die het initiatief voor dit project nam en de vrijwilligers levert.

De komende vijf jaar worden er jaarlijks spiegelkarpers in het Haringvliet uitgezet. (foto: Melvin Tijssen)

meter diep. Zo kom je er snel achter welke stek en diepte op dat moment de meeste aanbeten oplevert.”

ZOUTE BODEM

Geboren in Rotterdam en getogen in Hellevoetsluis, groeide Lex op aan het grote water. Het vissen werd hem door zijn vader met de paplepel ingegoten, en gaandeweg ontwikkelde Lex zijn ‘watersense’. Maar zelfs op een gigantische plas water als deze laat die je nog wel eens in de steek. “Kijk niet raar op als je denkt het ondiepe plateau van je leven te hebben gevonden, maar er vervolgens geen karper gevangen krijgt”, spreekt hij uit ervaring. Zo dachten Lex en zijn vismaat Ronald een paar jaar terug

een gigantische, strategisch gelegen zandplaat te hebben ontdekt. Na verschillende visloze weekenden kwamen zij er door shade en schande achter dat de bodem een nogal hoog zoutgehalte had. “Die zoute bodemstukken zijn volgens mij een overblijfsel uit de tijd dat het Haringvliet nog een oude zeearm van de Noordzee was. Gedegen bodemonderzoek is op een nieuwe stek dan ook zeker aan te raden.”

BOOTVISSEN

Het Haringvliet is een bijzonder indrukwekkende lap water en vraagt daarom om een andere aanpak dan je gewend bent. Het is prima mogelijk om er vanaf de kant te vissen, maar zonder boot ben je wel erg beperkt in stekkeuze. Cuyten: “De meeste kantstekken zijn namelijk wel bekend in het karperwereldje en je bent doorgaans dan ook niet de enige die daar vist. Het opbouwen van een voerstek – wat het verschil kan maken tussen blanken of vangen – is dus wat dat betreft in de regel Russische roulette. Er zijn echter ook talloze kantstekken die je alleen met de boot kunt bereiken en waar je het water zo goed als voor jezelf hebt. Je hoeft dan overigens niet direct

In je eentje nachtvisserij? Geef je vismaat dan voor de veiligheid even door waar je zit.

aan een grote boot te denken hoor: met een rubberboot en een 5 pk motortje is het – mits je natuurlijk je verstand gebruikt en hier niet het Haringvliet mee over wil steken – vaak al goed te doen.”

SAMEN STERK

Om je kansen bij de Haringvlietvisserij te vergroten is het volgens Lex eveneens een

must om de handen ineen te slaan met een stel goede vismatten. “Zelf bevis ik dit water met een vaste groep

Soms is uitvaren niet mogelijk en inwerpen het devies. Neem stokken mee die 120 gram goed kunnen wegzetten.

Bij uitwerpen genieten montages die niet snel in de war raken de voorkeur. Denk bijvoorbeeld aan het helikopter-systeem.

vismatten die verspreid over het gehele gebied opereren. Alle informatie die we daarbij opdoen, wordt met elkaar uitgewisseld. Zo hebben we in de loop der jaren een groot archief aan vangsten kunnen aanleggen en daaruit conclusies kunnen trekken waar we nu ons voordeel mee doen.” Ook de voerstekken worden

VEILIGHEID VOOROP

Het Haringvliet is een water waar veiligheid hoog in het vaandel moet staan. Houd te allen tijde rekening met wind of ruige omstandigheden. Zorg dat je GSM goed is opgeladen (ook een GPS kan nuttig zijn) en vergeet je zwemvest en een plakset voor de rubberboot niet. Onderhoud je buitenboordmotor goed en neem liever te veel dan te weinig brandstof mee. Haal voor je eigen veiligheid een vaarbewijs en verdiep je in de waterkaarten. Laat tot slot voordat je een nacht alleen op pad gaat aan bekenden weten waar je precies bivakkeert.

gezamenlijk bijgehouden en op schema aangevoerd. Zelfs de stekken worden gedeeld wanneer de karper in een bepaald gebied even massaal aanwezig is. Zo verdelen ze de 'buit' en wordt iedereen beloond voor de gedane arbeid.

VOERTACTIEK

De Haringvlietkarpers zijn echte nomaden. Alleen tijdens de paai en in de winter willen ze wel eens wat langer in bepaalde gebieden blijven hangen. "De dikkere karpers daar vasthouden, lukt alleen wanneer er voldoende en langere tijd wordt voorgevoerd. Vandaar ook dat we in groepsverband werken." Daarbij is het van belang dat hetzelfde voer wordt ingezet. "In principe werken alle smaken boilies wel op zo'n slok water. Maar mijn voorkeur gaat toch wel uit naar een harde en liefst zoete boilie van tussen de 22 en 28 mm in doorsnee. Windes, brasem, kreeften en krabben hebben daar duidelijk meer moeite mee dan met kleinere en wat zachtere boilies." Particles zet Cuyten eigenlijk al jaren niet meer in bij zijn grootwatervisserij. Ook niet ter ondersteuning van een voerplek van boilies. "Het trekt simpelweg te veel witvis aan."

MATERIAAL

Qua materiaal luistert het volgens Lex allemaal niet zo heel erg nauw. "Vooral een degelijke rubberboot met

REGELGEVING

Op en aan het Haringvliet (m.u.v. de afgesloten natuurgebieden) is nachtvisserij en gebruik van de derde hengel het hele jaar door toegestaan, mits je in het bezit bent van respectievelijk de Nachtvis- en Derde Hengelttoestemming . Houd er wel rekening mee dat het Haringvliet een Natura 2000-gebied is (voor meer info: www.natura2000.nl).

Houd de regels in acht en blijf weg van de natuurgebieden die verboden toegang zijn.

betrouwbare benzinemotor is een must. Net als een felgekleurd zwemvest voor de veiligheid. Onderschat de beroepsvaart niet en houd er rekening mee dat zij jou niet altijd snel in de gaten hebben." Omdat het aas uitvaren met harde wind in je eentje – zeker in het donker – onbegonnen werk is, zijn hengels waarmee je tenminste 120 gram lood een mooie zwiep kunt geven wel zo handig. Als montage volstaat een eenvoudig (helikopter)systeem dat de kans op in de war gooien verkleint. Lex zijn hoofdlijn bestaat uit 50/00 mm dik nylon. "Dit kan wat hebben en ligt niet direct doormidden bij aanraking met de mosseltjes." Op de meeste stekken is ook een waadpak noodzakelijk. "Koop er eentje die wat ruim zit, zodat je deze snel aan

en uit kunt trekken bij een aanbeet. En goede bergschoenen zijn voor het geklauter op de keien beter bruikbaar dan een paar sneakers. Tenslotte mag op de doorgaans stenen ondergrond ook een rodpod niet ontbreken."

RUWE BOLSTER

Als de hengels er na het midaguur nog steeds het zwijgen toedoen, oppert Lex om te verkassen. "Dan kunnen we in de namiddag en avond op een verse stek nog een poging wagen." Na een uurtje is al het materiaal op de nieuwe stek weer uitgepakt. In waterkoude omstandigheden sjouwt Lex zijn spullen over de strekdam naar de kop van de jachtha-

ven. "Hier heb ik ook al een weekje wat voer gestrooid. Laten we duimen dat we er nog eentje bij vangen." Aan de motivatie ontbreekt het duidelijk niet bij Cuyten! Als de avond vordert en het druk begint te worden met lokale snoekbaarsvissers, houdt Lex het voor gezien. Rust staat juist hoog in het vaandel bij de Barendrecht. Voordat hij vertrekt, gaat het restje boilies uit de emmer nog even verspreid in de haven te water. "Voor mijn maatjes die hier over een paar dagen nog even gaan zitten." Typisch een gevalletje ruwe bolster, blanke pit.

Een stevige rubberboot met buitenboordmotor verruimt je stekkeuze aanzienlijk.

Kies in verband met de mosseltjes en scherpe bodem voor een 50/00 nylon hoofdlijn.

Er zijn ook genoeg kantstekken, maar daar ben je vaak niet de enige.